

[Jørgen Jensen.]

taget. Denne planlægning må utvivlsomt intensiveres. Jeg tror, der er behov både for en fællesplanlægning af alle de højere læreanstalter og universiteterne og for specielle planlægninger af visse grupper heraf. I øvrigt mener jeg også, at en regional planlægning er fornuftig at få gennemført.

Men der er mange andre problemer. Vi kan oprigtigt glæde os over den voksende trang, som 1960-ernes og 1970-ernes ungdom har til at blive uddannet og gerne på et højt, ja, selv på højeste niveau. Undervisning og forskning er helt nødvendige forudsætninger for en gunstig samfundsudvikling både materielt og kulturelt. En fuldstændig fri og åben adgang hertil er et privilegium for denne 1960-ernes og 70-ernes ungdom, den er faktisk en stor gave til disse unge.

Spørgsmålet er imidlertid, om dette privilegium, som de studerende jo har i forhold til mange snese tusinder af andre unge, lader sig fuldt og helt opretholde. Jeg tager ikke endeligt standpunkt til dette helt centrale spørgsmål nu, men jeg noterer med megen tilfredshed, at undervisningsministeren i sin fremsættelsestale omtaler dette problem, og jeg synes, det er rigtigt at gøre det. Det er skismaet mellem på den ene side de unges helt frie uddannelsesvalg efter lyst og evner og på den anden side samfundets antagelige behov for den store kandidatproduktion på næsten alle områder ved læreanstalterne.

Herfra udspringer så andre problemer. Kan vi i længden opretholde fri adgang til universiteterne, medens der er adgangsbegrænsning til de fleste andre, både højere og lavere læreanstalter? Kan vi i længden opretholde den nuværende kandidatstruktur helt uændret, eller er der behov for en differentiering, for en mere fleksibel ordning? Kan vi i længden lade studentereksamen som sådan være fri adgangsbillet til universiteterne, eller skal en særlig, kvalificerende prøve efter studentereksamen eventuelt være det akademiske adgangsbevis?

Der er altså mange og vigtige spørgsmål at behandle, belyse og afgøre; jeg ved, at der også mange steder arbejdes hermed. Det folketingsudvalg, der vel bliver nedsat i anledning af dette lovforslag, kan måske kun yde et beskedent bidrag til løsningen,

men også mit parti er parat til at tage fat på dette store arbejde.

Hvad selve lovforslaget angår, kan jeg på det konservative folkepartis vegne give tilslutning. Vi tror, det er nødvendigt og rigtigt nu i de kommende år at koncentrere anstrengelserne om en forholdsvis hurtig løsning af de mange presserende spørgsmål, som de eksisterende tre universiteter er stillet over for. Til denne udbygning alene foreslås indtil 1. april 1976 stillet 1.250 mill. kr. til rådighed for undervisningsministeren, der så skal søge bevillinger i de enkelte finansår. Undervisningsministeren skal dernæst i næste folketingsår fremsætte forslag i folketinget om, hvor den fremtidige udbygning af Københavns universitet skal foregå, og om erhvervelse af de nødvendige arealer dertil. Her kan der jo være tale om adskillige løsninger, som jeg ikke skal komme nærmere ind på allerede nu. Men det ville utvivlsomt være hensigtsmæssigt at søge en relativt koncentreret lokal løsning fremkaldt.

Endelig bemyndiges undervisningsministeren til at forberede og gennemføre den allerede projekterede og planlagte udbygning af det lægevidenskabelige og det matematisk-naturvidenskabelige fakultet i København.

Jeg kan altså i princippet tiltræde denne politik og finder, at meget taler for, at den videre udvikling af flere nye danske universiteter bør vente til sidste halvdel af 1970-erne. Dette sidste vil dog helt naturligt i visse dele af landet skuffe befolkningen, det erkender jeg, og jeg tror også, at skuffelsen vil komme til udtryk her fra folketingets talerstol.

Per Møller: Vi mindes i disse år jævnligt om, hvor vanskeligt det er for et u-land at udvikle et grundlag for materiel og anden velstand; det er en møjsommelig og en langsommelig opgave. Men på den anden side fortæller historien os jo også, at det hurtigt kan gå den modsatte vej. Det kan det gøre, hvis man ikke i tide og i tilstrækkeligt omfang søger at sikre et grundlag for forskning og for uddannelse. Det er simpelt hen nødvendigt for at sikre en økonomisk, en social og en kulturel fremgang. Ud fra bl. a. denne betragtning ind-